

**РИНОК ЗЕМЕЛЬ
сільськогосподарського
призначення
в Україні:
стан та перспективи**

Міністерство освіти і науки України
Миколаївський національний аграрний університет

Бібліотека

**Ринок земель
сільськогосподарського призначення
в Україні: стан та перспективи**

Рекомендаційний покажчик літератури

Миколаїв
2018

УДК 332.72:631(477)

P49

Укладачі: А. А. Ястремська, зав. відділом бібліотеки

Редактори: О. Г. Пустова, директор бібліотеки МНАУ
Д. В. Ткаченко, зав. відділом бібліотеки

P49 Ринок земель сільськогосподарського призначення в Україні:
стан та перспективи : рек. покажч. літ. / уклад. . А. А. Ястремська ;
за ред. О. Г. Пустова, Д. В. Ткаченко. – Миколаїв : МНАУ, 2018. –
64 с.

© Миколаївський національний
аграрний університет, 2018

© Бібліотека Миколаївського НАУ,
2018

ПЕРЕДМОВА

В бібліографічному покажчику «Ринок земель сільськогосподарського призначення в Україні: стан та перспективи» розглянуті питання управління земельними ресурсами й ринку землі, уакцентовано увагу на проблемах земельних відносин та земельно-правових проблемах, висвітлені питання земельної реформи в Україні.

До складу покажчика увійшли відомості про навчальні посібники, монографії, статті з наукових періодичних видань, а також матеріали всевітньої мережі Інтернет з питань ринку земель сільськогосподарського призначення.

При підготовці видання були використані фонди, каталоги та картотеки бібліотеки, бази даних бібліотеки МНАУ та електронні версії повнотекстових документів, розміщених в Інтернет.

Матеріали у покажчику розміщено за алфавітом авторів та назв видань.

Опис документів наведено мовою оригіналу. Бібліографічний опис зроблено за ДСТУ ГОСТ-7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Слова і словосполучення скорочуються відповідно діючим стандартам ДСТУ 35.82-97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила», ГОСТ 7.12-93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие правила и требования».

Бібліографічний покажчик розрахований на студентів, бакалаврів, магістрів, аспірантів та викладачів правознавчих, аграрних та земельпорядних спеціальностей вузів, а також широкого кола читачів, які цікавляться земельно-правовими проблемами.

ВСТУП

Трансформація земельних відносин та формування ринку землі в Україні проходить вкрай хворобливо. Від дня оголошення усіх земель України 18 грудня 1990 року об'єктом земельної реформи Україна пройшла важливі етапи реформування земельних відносин: проведено роздержавлення і приватизацію більше двох третин площі сільськогосподарських угідь, їх грошову оцінку. На новій організаційно-правовій основі сформовані підприємства ринкового спрямування, громадяни розширили особисті селянські господарства за рахунок земельних паїв. Проте, незважаючи на те, що для запровадження ринкового обігу та формування ринку земельних ділянок сільськогосподарського призначення були створені всі передумови, й досі земля залишається об'єктом земельної реформи, а тема мораторію на купівлю-продаж земель сільськогосподарського призначення є однією з найбільш дискусійних як серед політиків, так і науковців.

Гальмування введення ринку земель сільськогосподарського призначення призвело до: формування «тіньового» ринку землі; відсутності механізму формування ефективного власника та виробника сільгосппродукції; значного відставання розміру орендної плати від земельної ренти, що веде до зубожіння власників землі; відсутності механізму залучення кредитів під заставу прав власності й користування землями сільськогосподарського призначення; зниження доходів держави, які могли б направлятися на розвиток інфраструктури та сільських територій; земельного рейдерства; соціальної напруги в суспільстві; концентрації земельних ресурсів агрохолдингами, які стали регіональними

монополістами і використовують дешевий земельний ресурс, виснажуючи його порушеннями сівозмін у гонитві за надприбутками тощо.

Через мораторій на купівлю-продаж ринок земель сільськогосподарського призначення в Україні не виконує важливих функцій, а саме: визначення реальної вартості земельних ділянок; стимулювання ефективного використання землі; регулювання процесів розподілу земельних ресурсів на макро- та мікрорівнях відповідно до змін попиту та пропозиції; забезпечення мобільності використання землі як фактора виробництва, що пов'язана зі зміною структури виробництва та можливістю альтернативного використання ресурсів; санації, тобто очищення через конкуренцію економічного середовища від неефективних господарств; інформування суб'єктів ринку про ціни, стан попиту та пропозиції.

Тому зусилля економістів зосереджені на розробці механізму регулювання та розвитку земельних відносин у напрямі ринкових трансформацій, виходячи з того, що земельні відносини – це суспільні відносини щодо володіння, користування, розпорядження і управління землею на державному, регіональному, господарському і внутрішньогосподарському рівнях як об'єктом господарювання і засобом виробництва у сільському господарстві.

Важливим кроком впровадження земельної реформи став Закон України № 1012–VIII від 18.02.2016 р. «Про внесення змін до Земельного кодексу України щодо проведення земельних торгів», яким виключена можливість проведення низки операцій з оренди державних та комунальних сільськогосподарських земель поза аукціонами. Його основними наслідками стали: зростання кількості та ролі аукціонів на ринку оренди

державних та комунальних сільськогосподарських земель; кількість орендованих ділянок зросла на 30,5%, площа – на 38,2%; розширилася географія результативних земельних торгів від 175 районів у 2015 році до 238 у 2016 році; зросла стартова ціна на 38,1% та ціни оренди на 52,8%; збільшилася конкуренція на земельних торгах з 2,7 до 2,8 учасників; зросли надходження до державного та місцевого бюджетів; зростала продуктивність сільськогосподарського виробництва; скоротився час оформлення землевпорядної документації та підготовки аукціонів; зріс рівень прозорості проведення земельних торгів; виникли конфлікти інтересів через підготовку земельних торгів зацікавленими сторонами.

В Україні відповідно до статті 13 Конституції України держава охороняє право власності та забезпечує рівність усіх суб'єктів права власності перед законом. Щодо права власності на землю, то протягом 15 років власники земель не мають права вільно розпоряджатися своїм майном. Але Верховна Рада України в черговий раз продовжила мораторій на продаж сільськогосподарських земель до 1 січня 2018 року. «Цей ринок має бути прозорим і справедливим, конкурентним і ефективним, він має унеможливити будь-які тіньові оборудки із землею. Саме тому є необхідність продовжити мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення до належного законодавчого забезпечення запровадження і регулювання обігу земель, але не раніше 1 січня 2018 року», – йдеться у пояснювальній записці до законопроекту.

Серед вимог до українського уряду, які висунуто Міжнародним валютним фондом, йдеться про необхідність відкриття ринку землі. Не можна погодитись з тими науковцями, які вважають, що «...для забезпечен-

ня повноцінної реалізації прав власності 6,9 млн селян-власників земельних паїв є всі передумови». Досі не створено відповідного інституційного забезпечення функціонування ринку сільськогосподарської землі; спеціалізованої інфраструктури; відсутній єдиний електронний земельний кадастр; немає чіткого механізму державного регулювання щодо формування та функціонування ринкового обігу земель сільськогосподарського призначення; нормативно-правової бази та інституцій для регулювання негативних соціально-економічних та екологічних наслідків землекористування агрохолдингів тощо.

Визначаючи дорожню карту земельної реформи не варто покладатися на досвід розвинених країн світу, оскільки Україна наразі має інші вихідні передумови запуску ринку земель сільгосппризначення. Наявність агрохолдингів, які є сьогодні головними бенефіціарами діючої моделі землекористування, кардинально відрізняє Україну від інших європейських країн. Будь-які заходи, які будуть гальмувати чи перешкоджати їх діяльності, блокуватимуться їх потужним аграрним лобі у Верховній Раді України. Саме цим можна пояснюється гальмування розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації, яка в розвинених країнах світу є одним з головних чинників зростання конкурентоспроможності фермерських господарств. Таким чином, при формуванні дорожньої карти земельної реформи треба шукати компромісні заходи, які будуть враховувати й інтереси агрохолдингів.

Зокрема, слід звернути особливу увагу на одну із найсерйозніших загроз, що несуть в собі українські агрохолдинги – це загроза монополізації ринку оренди землі. З метою недопущення такої монополізації, на

нашу думку, доцільно застосувати запропонований В.Г. Андрійчуком методичний підхід до визначення граничних меж землекористування агропромислових компаній. Його зміст у тому, щоб «агрохолдинги мали право орендувати лише стільки землі, скільки їм необхідно для повного забезпечення переробних потужностей власною сировиною, й не більше. У такому разі відпадуть підстави для нарощування однією компанією земельного банку в сотні тисяч гектарів, як тепер».

Функціонування ринку земель сільськогосподарського призначення потребує запровадження ефективних державних регуляторних механізмів. За державою повинно залишитися право обмежень на ринковий обіг земельних ділянок, вилучення їх у разі нецільового використання та здійснення контролю за процесом ціноутворення на організованому земельному ринку, особливо на початкових етапах його запровадження. Вважаємо за необхідне також надати праву державі вилучати земельні ділянки у разі погіршення їх якості через недбале господарювання. Взагалі, важливим аспектом при запровадженні ринку сільськогосподарських земель є формування нормативно-правової бази та відповідних державних та регіональних інституцій контролю за еколого-агрохімічним станом ґрунтів. Через діяльність агрохолдингів та запровадження експортоорієнтованої монокультури рівень розораності (78,3%) українських земель є загрозливим, що свідчить про високе антропо-генне навантаження на ґрунтовий покрив та підвищує ймовірність виникнення загроз поширення ерозійних процесів та деградації земельного фонду країни. Також є необґрунтованою структура посівних площ, де суттєво збільшується площа під технічні куль-

тури за рахунок кормових культур, особливо соняшнику, як виснажливої для ґрунтів культури.

При формуванні ефективної моделі запровадження ринку земель сільськогосподарського призначення необхідно врахувати такі загрози: хижацький викуп земель іноземцями; купівля земель заможними покупцями та створення ними латифундій із найманими працівниками; заволодіння банками великих ділянок в процесі переходу заставної землі у власність заставоутримувача; купівля фінансовими спекулянтами землі і швидка їх перепродаж, що відіб'ється на вартості аграрної продукції і спричинить інфляцію. Тому відкриття ринку землі сьогодні вимагає прийняття багатьох зважених та добре обдуманих рішень. Треба бути вкрай обережними, розглянути всі негативні та позитивні наслідки цього впровадження. А зробити це зможе лише держава за допомогою контролю та застосування заходів, які «змусять» власників використовувати землі цілеспрямовано та за призначенням.

Вибір ефективної моделі впровадження ринку землі в Україні може дати такі позитивні наслідки: перехід землі від неефективних виробників до ефективних; формування конкурентного середовища на ринку землі; перетворення землі на капітал, який може використовуватись для створення додаткового капіталу землевласників; підвищення інвестиційної привабливості українських земель; оптимізація структури сільськогосподарського землекористування; підвищення рівня кредитування агропромислового комплексу; зниження рівня «тіньового» ринку та корупції; перерозподіл земельної ренти на користь власників землі (орендодавців) та зростання розміру орендної плати і відповідне зниження вартості (цінності) права оренди таких земель; збіль-

шення доходів землевласників; створення нових робочих місць в сільській місцевості; збільшення доходної частини державного та місцевих бюджетів, що дозволить збільшити фінансування сільської інфраструктури тощо. Але бажаний ефект від земельної реформи може бути отриманий лише за умови фінансової, матеріально-технічної, інформаційної та організаційної підтримки держави й дотриманням принципів соціальної справедливості.

Проведені дослідження свідчать, що на нинішньому етапі Україна ще не готова до запровадження ринкового обігу сільськогосподарських земель, але наслідки продовження мораторію на купівлю-продаж земель можуть бути вкрай небезпечними. Тому для пом'якшення негативних наслідків запуск ринку земель сільськогосподарського призначення повинен відбуватися поетапно, враховуючи загальнонаціональні інтереси і виправляючи помилки попередніх етапів. Запровадження ринку земель сільськогосподарського призначення може мати як позитивні наслідки, так і створити серйозні загрози. Для апробації можливих проблем пропонуємо зняти мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення у пілотних районах країни і після врахування всіх вад й доопрацювання інституціонального забезпечення запровадити ринок землі сільськогосподарського призначення по всій країні. Не можна спиратися на світовий досвід запровадження ринку землі, оскільки вже існуючі в Україні агрохолдинги, яких не було в жодній європейській країні у відповідний період, не дозволять отримати від земельної реформи ідентичних результатів. Тому дорожня карта

земельної реформи повинна поєднувати суперечливі інтереси всіх українських стейкхолдерів.

Джерело:

Ожелевська Т. С. Ринок землі сільськогосподарського призначення в Україні: проблеми та перспективи запровадження [Електронний ресурс] / Т. С. Ожелевська, М. О. Королік // Молодий вчений. — 2017. — № 10. — С. 968-971. — Режим доступу : <http://molodyvchenu.in.ua/files/journal/2017/10/218.pdf>. — Дата останнього доступу : 17.05.2018.

Земельна реформа

1. Алексєєнко І. М. Що таке реформа аграрного сектору економіки? / І. М. Алексєєнко, М. В. Калінчик // Агросвіт. – 2017. – № 8. – С. 19-23.

2. Анисенко О. В. Вплив мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення / О. В. Анисенко, А. І. Козак // Агросвіт. – 2018. – № 4. – С. 64-67.

3. Баранцов Б. В. Земельна реформа в Україні: історіографічний аналіз [Електронний ресурс] / Б. В. Баранцов // Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. — 2016. — № 1-2. — С. 136-145. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zemleustriy_2016_1-2_19. — Дата останнього доступу : 07.05.2018.

4. Богіра М. Роль земельної реформи в економічних перетвореннях / М. Богіра // Економіст. – 2015. – № 10. – С. 29-30.

5. Ботезат О. П. Зарубіжний досвід землекористування як крок до реалізації земельної реформи в Україні [Електронний ресурс] / О. П. Ботезат // Інвестиції: практика та досвід. — 2016. — № 24. — С. 116-119. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2016_24_26. — Дата останнього доступу : 07.05.2018.

6. Величко В. А. Інвестиційно-інноваційне забезпечення завершення земельної реформи / В. А. Величко, І. О. Новаковська // Вісник аграрної науки. – 2017. – № 6. – С. 70-73.

7. Гадзало Я. М. Земельна реформа: проблеми і перспективи розвитку аграрної економіки / Я. М. Гадзало, Ю. Я. Лузан // Економіка АПК. – 2017. – № 1. – С. 5-14.

8. Гадзало Я. М. Проблеми завершення земельної реформи / Я. М. Гадзало // Вісник аграрної науки. – 2015. – № 8. – С. 5-10.

9. Гадзало Я. М. Сучасні виклики модернізації аграрної політики України / Я. М. Гадзало, Ю. Я. Лузан // Вісник аграрної науки. – 2017. – № 11. – С. 9-22.

10. Голян В. Земельна реформа в Україні: пріоритети та інституційні передумови поглиблення / В. Голян, С. Петруха, А. Забловський // Економіст. – 2017. – № 8. – С. 8-17.

11. Groshov S. V. Orendni vidnosini yak skladova zemel'noyi reformy v Ukraini [Elektronnyi resurs] / S. V. Groshov // Visnik XNAU. — 2017. — № 3. — С. 222-229. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhnau_ekon_2017_3_27. — Дата останнього доступу : 07.05.2018.

12. Dobryak D. Sучасний стан земельної реформи та перспективи розвитку земельних відносин в Україні [Elektronnyi resurs] / D. Dobryak // Zemlevporядnyi visnik. — 2015. — № 4. — С. 2-4. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zv_2015_4_2. — Дата останнього доступу : 07.05.2018.

13. Zaharchenko V. I. Imperatyvi i orendna model' zemel'noyi reformy (z pozitsiy ukraїnocentryzmu ta sta-

лого розвитку) [Електронний ресурс] / В. І. Захарченко // Формування ринкових відносин в Україні. — 2017. — № 9. — С. 107-117. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2017_9_23. — Дата останнього доступу : 07.05.2018.

14. Земельна реформа: заходи, що мають передувати її завершенню / Я. М. Гадзало, С. А. Балюк, В. В. Медведєв, І. В. Пліско // Вісник аграрної науки. — 2015. — № 9. — С. 5-11.

15. Земельна реформа: на порозі 25-ліття [Електронний ресурс] // Землевпорядний вісник. — 2015. — № 12. — С. 10-14. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zv_2015_12_4. — Дата останнього доступу : 07.05.2018.

16. Коваленко Н. Земельна реформа: де її початок, а де кінець / Н. Коваленко // Землевпорядний вісник. — 2018. — № 2. — С. 18-23.

17. Ковалів О. І. Нова парадигма звершення земельної реформи в Україні [Електронний ресурс] / О. І. Ковалів // Агроекологічний журнал. — 2017. — № 2. — С. 37-43. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrog_2017_2_7. — Дата останнього доступу : 07.05.2018.

18. Ковалів О. І. Особливості інституціонального забезпечення звершення земельної реформи в Україні [Електронний ресурс] / О. І. Ковалів // Збалансоване природокористування. — 2017. — № 1. — С. 83-87. — Режим доступу : <http://nbuv.gov.ua/UJRN/>

Zp_2017_1_18. — Дата останнього доступу : 07.05.2018.

19. Ковалів О. Науково обґрунтовані особливості розпочатої земельної реформи в Україні / О. Ковалів // Землевпорядний вісник. — 2014. — № 1. — С. 19-23.

20. Ковалів О. Обґрунтування шляхів подальшого розвитку земельної реформи в Україні / О. Ковалів // Землевпорядний вісник. — 2014. — № 2. — С. 29-33.

21. Кольоса Л. Л. Економічні наслідки земельної реформи для сільськогосподарського землекористування в Україні [Електронний ресурс] / Л. Л. Кольоса // Збалансоване природокористування. — 2015. — № 3. — С. 77-80. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zp_2015_3_18. — Дата останнього доступу : 07.05.2018.

22. Коритник М. В. Адміністрування земельної реформи в Україні та її фінансове забезпечення / М. В. Коритник // Економіка АПК. — 2015. — № 10. — С. 88-93.

23. Малахова С. Мораторій – найпроблемніше питання земельної реформи в Україні [Електронний ресурс] / С. Малахова // Вісник Львівського національного аграрного університету. — 2017. — № 24(2). — С. 33-36. — (Економіка АПК). — Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnau_econ_2017_24\(2\)_9](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnau_econ_2017_24(2)_9). — Дата останнього доступу : 07.05.2018.

24. Мартин А. Землеустрій в Україні: сьогодення та майбутнє / А. Мартин // Землевпорядний вісник. — 2016. — № 8. — С. 10-13.

25. Мартинюк М. Земельна реформа: компромісний сценарій [Електронний ресурс] / М. Мартинюк // Землевпорядний вісник. — 2015. — № 10. — С. 2-3. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zv_2015_10_2. — Дата останнього доступу : 07.05.2018.

26. Медведєв В. В. Земельна реформа і родючість ґрунту / В. В. Медведєв // Вісник аграрної науки. — 2015. — № 5. — С. 73-79.

27. Медведєв В. Реформа й ґрунтозбереження / В. Медведєв // The Ukrainian Farmer. — 2017. — № 8. — С. 58-63.

28. Мельник Л. Л. Аграрна реформа: результати, реалії сьогодення, перспективи / Л. Л. Мельник, Л. Ю. Мельник // Агросвіт. — 2014. — № 15. — С. 3-7.

29. Мельник Л. Ю. Сучасні проблеми землекористування в сільському господарстві України / Л. Ю. Мельник, С. В. Васильєв, В. О. Олексюк // Агросвіт. — 2016. — № 6. — С. 3-7.

30. Мигдаль А. Земельна реформа – основні акценти [Електронний ресурс] / А. Мигдаль. — Режим доступу : <http://qps.ru/k6NK5>. — Дата останнього доступу : 07.05.2018.

31. Молдаван Л. В. Суперечності земельної реформи в аграрному секторі України в контексті світової практики / Л. В. Молдаван // Економіка і прогнозування. — 2016. — № 2. — С. 148-159.

32. Нів'євський О. Земельна реформа 2017: провал чи успіх і чого очікувати? [Електронний ресурс] / О. Нів'євський. — Режим доступу : <http://qps.ru/97yCU>. — Дата останнього доступу : 07.05.2018.

33. Новаковська І. О. Управління земельною реформою на завершальному етапі її здійснення [Електронний ресурс] / І. О. Новаковська, В. В. Бабій // Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. — 2015. — № 4. — С. 3-8. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zemleustriy_2015_4_3. — Дата останнього доступу : 07.05.2018.

34. Речка К. М. Земельна реформа в контексті її впливу на економічне зростання і розвиток сільськогосподарського виробництва [Електронний ресурс] / К. М. Речка // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". — 2017. — № 6. — С. 124-131. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2017_6_31. — Дата останнього доступу : 07.05.2018.

35. Репін К. Земельна реформа: кріз призму минулого / К. Репін // Землевпорядний вісник. — 2016. — № 7. — С. 30-34.

36. Сакаль О. Ретроспективний аналіз земельної реформи в Україні [Електронний ресурс] / О. Сакаль, Н. Третяк // Економіка природокористування і охорони довкілля. — 2015. — 2015. — С. 105-115. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/epod_2015_2015_13. — Дата останнього доступу : 07.05.2018.

37. Сидорченко Т. Ф. Земельна реформа як умова розбудови національної економіки [Електронний ре-

курс] / Т. Ф. Сидорченко, В. А. Фоменко, О. О. Криницька // Економіка: реалії часу. — 2014. — № 1. — С. 125-133. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ekonrch_2014_1_21. — Дата останнього доступу : 07.05.2018.

38. Шарий Г. 25 років земельної реформи: інституційний тупик та шляхи виходу / Г. Шарий // Землевпорядний вісник. — 2016. — № 7. — С. 25-29.

39. Шарий Г. Про стан і перспективи розвитку аграрного сектору України. Земельна реформа та її прорахунки / Г. Шарий // Землевпорядний вісник. — 2014. — № 6. — С. 10-14.

40. Шморгун Л. Г. Соціально-економічні наслідки розвитку сільських територій в контексті проведених аграрної та земельної реформ [Електронний ресурс] / Л. Г. Шморгун, М. О. Сакада // Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. — 2017. — № 13. — С. 93-102. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Piir_2017_13_12. — Дата останнього доступу : 07.05.2018.

41. Юрченко А. Сучасний стан та проблеми земельних трансформацій в аграрній сфері України / А. Юрченко // Землевпорядний вісник. — 2015. — № 12. — С. 28-31.

42. Юхновський В. Ю. Сучасний стан та правовий статус полезахисних лісових смуг у контексті земельної реформи [Електронний ресурс] / В. Ю. Юхновський, В. М. Малюга, С. М. Дударець // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і приро-

докористування України. — 2016. — Вип. 255. — С. 186-193. — (Лісівництво та декоративне садівництво). — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnuu_lis_2016_255_23. — Дата останнього доступу : 07.05.2018.

Ринок землі

43. Афендікова Н. О. Протидія рейдерству на ринку землі в контексті забезпечення економічної безпеки національної економіки / Н. О. Афендікова // *Агросвіт*. — 2015. — № 13. — С. 28-32.

44. Будзяк В. М. Інституціональне забезпечення повноцінного ринку земель сільськогосподарського призначення / В. М. Будзяк, О. С. Будзяк // *Агросвіт*. — 2017. — № 10. — С. 3-10.

45. Бурковський О. П. Продаж землі - чи ми бідні, чи дурні, чи не розуміємо біди?! / О. П. Бурковський, Ю. І. Грицан // *Екологічний вісник*. — 2016. — № 4. — С. 12-14.

Розглядається гостре і дискусійне питання: продаж землі в Україні.

46. Велесик Т. Теоретико-методичні засади формування ринку осушених земель сільськогосподарського призначення / Т. Велесик // *Економіст*. — 2014. — № 1. — С. 27-30.

47. Гаража О. Передумови розвитку ринку земель сільськогосподарського призначення в системі управління земельними ресурсами / О. Гаража // *Земле-впорядний вісник*. — 2015. — № 6. — С. 42-45.

48. Джонсон Д. В Україні має з'явитися недорогий ринок землі [Електронний ресурс] / Д. Джонсон // Землевпорядний вісник. — 2015. — № 3. — С. 14-17. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zv_2015_3_6. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

49. Дорош Й. Методологічні підходи формування ринку оренди земель сільськогосподарського призначення / Й. Дорош, О. Дорош // Землевпорядний вісник. — 2015. — № 7. — С. 23-27.

50. Зануда А. Що відбувається із ринком землі в Україні? [Електронний ресурс] / А. Зануда. — Режим доступу : <http://qps.ru/5r3dK>. — Дата останнього доступу : 07.05.2018.

51. Земля обітованна: чи буде ринок землі в Україні цивілізованим Україні [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://qps.ru/VXкух>. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

52. Зінчук Т. О. Європейський досвід формування ринку сільськогосподарських земель / Т. О. Зінчук, В. Є. Данкевич // Економіка АПК. — 2016. — № 12. — С. 84-92.

53. Калінчик М. Від "імені народу" / М. Калінчик, І. Алексієнко // The Ukrainian Farmer. — 2016. — № 8. — С. 46-47.

Запровадження ринку землі в Україні.

54. Карпова І. В. Ринок землі в Україні як чинник розвитку іпотечного кредитування аграрного сектору економіки [Електронний ресурс] / І. В. Карпова // Мо-

лодий вчений. — 2017. — № 3. — С. 664-667. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_3_156. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

55. Кваша С. М. Очікувані наслідки переходу до ринку землі / С. М. Кваша, А. В. Скрипник, О. В. Жемойда // Економіка АПК. — 2015. — № 7. — С. 32-40.

56. Коваль Н. Чому й навіщо МВФ вимагає від України відкрити ринок землі [Електронний ресурс] / Н. Коваль. — Режим доступу : <http://qps.ru/VwrT1>. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

57. Коган Н. Ю. Первинний ринок землі: формування та сучасні реалії розвитку [Електронний ресурс] / Н. Ю. Коган // Економічні горизонти. — 2017. — № 1. — С. 24-28. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/fineconsm_2017_1_6. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

58. Кулініч О. "Є сенс запроваджувати ринок землі поетапно" [Електронний ресурс] / О. Кулініч // Землевпорядній вісник. — 2015. — № 10. — С. 4-7. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zv_2015_10_3. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

59. Кульбака О. М. Ринок земельних ресурсів в умовах економічної кризи [Електронний ресурс] / О. М. Кульбака // Вісник Приазовського державного технічного університету. — 2014. — Вип. 28. — С. 75-79. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/VPDTU_ek_2014_28_15. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

60. Ливч Д. Який ринок землі потрібен Україні: досвід європейських країн [Електронний ресурс] / Д. Ливч. — Режим доступу : <http://qps.ru/HZMol>. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

61. Лисецький А. С. Ринок землі: переваги і загрози [Електронний ресурс] / А. С. Лисецький, О. М. Паламарчук, Г. В. Чабан // Економічний вісник університету. — 2017. — Вип. 34(1). — С. 176-188. — Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2017_34\(1\)_22](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2017_34(1)_22). — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

62. Лупенко Ю. О. Наукові засади запровадження ринкового обігу земель сільськогосподарського призначення / Ю. О. Лупенко, О. В. Ходаківська // Економіка АПК. — 2016. — № 12. — С. 5-15.

63. Мартин А. Г. Регулювання ринку земель в Україні [Електронний ресурс] : наук. моногр. / А. Г. Мартин. — К. : Аграр Медіа Груп, 2011. — 252 с. — Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/732685/>. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

64. Мартин А. Реформування системи моніторингу земель в Україні: напрями та механізми / А. Мартин // Землевпорядний вісник. — 2017. — № 11. — С. 22-25.

Про ринок земель сільськогосподарського призначення.

65. Мартинюк М. П. Економічні передумови та моделі запуску ринку земель в Україні / М. П. Мартинюк // Економіка АПК. — 2016. — № 12. — С. 16-21.

66. Мартинюк М. П. Ринок земель сільськогосподарського призначення в Україні: стан та перспективи запровадження / М. П. Мартинюк // Економіка АПК. – 2017. – № 3. – С. 15-21.

67. Мельник Л. Ю. Теоретичні і практичні засади ринку земель / Л. Ю. Мельник, С. В. Васильєв, К. М. Речка // Агросвіт. – 2017. – № 8. – С. 3-11.

68. Мінмін В. Ринок землі в Україні: характеристики та особливості формування [Електронний ресурс] / В. Мінмін, Т. Д. Рищенко // Комунальне господарство міст. — 2015. — Вип. 122. — С. 23-26. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/kgm_econ_2015_122_7. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

69. Палажій Г. Ринок землі в Україні: міфи і реалії [Електронний ресурс] / Г. Палажій. — Режим доступу : <http://qps.ru/uWBvq>. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

70. Паляничко Н. І. Удосконалення еколого-економічного механізму впровадження ринку земель сільськогосподарського призначення в Україні / Н. І. Паляничко // Вісник аграрної науки. – 2017. – № 3. – С. 73-78.

71. Пліско І. Скільки коштує український чорнозем? / І. Пліско // Аграрний тиждень. Україна. – 2016. – № 12. – С.16-19.

72. Потіха А. Мораторій на продаж землі: за і проти [Електронний ресурс] / А. Потіха // Україна: події, факти, коментарі. — 2017. — № 9. — С. 51–59. — Режим

доступу :<http://nbuviar.gov.ua/images/ukraine/2017/ukr9.pdf>. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

73. Продається, не продається: «за» і «проти» відкриття ринку землі в Україні [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://qps.ru/4tNL1>. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

74. Репин К. Земельный опрос. Почему аграрии против введения рынка земли / К. Репин // Зерно. — 2017. — № 5. — С. 32-36.

75. Репін К. Ринок земель: соціально-економічний аспект / К. Репін // Землевпорядний вісник. — 2017. — № 2. — С. 22-25.

76. Репін К. Розвиток фермерства - альтернатива сировинному експорту / К. Репін // Землевпорядний вісник. — 2017. — № 11. — С. 15-19.

Про ринок земель сільськогосподарського призначення.

77. Сальникова Т. В. Ринок землі: чи готова Україна до нього та які наслідки несе зняття мораторію [Електронний ресурс] / Т. В. Сальникова, Є. О. Колеснік, І. С. Сіліна // Молодий вчений. — 2017. — № 3. — С. 824-829. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_3_190. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

78. Сохнич А. Ринок землі і економічна криза [Електронний ресурс] / А. Сохнич, С. Сохнич // Землевпорядний вісник. — 2015. — № 2. — С. 13-15. — Ре-

жим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zv_2015_2_5. —
Дата останнього доступу : 08.05.2018.

79. Ступень Р. М. Інституціональні особливості інфраструктурного забезпечення функціонування ринку сільськогосподарських земель / Р. М. Ступень // Агросвіт. – 2016. – № 5. – С. 33-36.

80. Федун А. Обмеження ринку земель: Україна та ЄС [Електронний ресурс] / А. Федун. — Режим доступу : <http://qps.ru/R4UVk>. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

81. Хвесик Ю. Розбудова інфраструктури земельного ринку як фактор активізації інвестиційної діяльності в аграрній сфері депресивних територій / Ю. Хвесик // Економіст. – 2014. – № 4. – С. 22-24.

82. Червен І. І. Щодо розвитку ринку сільськогосподарських угідь в Україні / І. І. Червен, М. І. Кареба // Вісник аграрної науки Причорномор'я. - Вип. 1 (77). – 2014. – С. 11-18.

83. Черевко Г. Ринок землі і держава [Електронний ресурс] / Г. Черевко // Аграрна економіка. — 2015. — Т. 8 — № 3-4. — С. 18-23. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ae_2015_8_3-4_5. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

Земельні відносини

84. Архипов В. Знати, щоб діяти. В Мінагрополітики презентували Систему моніторингу земельних відносин [Електронний ресурс] / В. Архи-

пов // Землевпорядний вісник. — 2016. — № 3. — С. 2-5. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zv_2016_3_2. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

85. Архипова В. Актуальні питання у сфері земельних відносин / В. Архипова // Економіка. Фінанси. Право. — 2017. — № 10. — С. 52-55.

86. Бізікін С. В. Організаційно-економічний механізм регулювання земельних відносин органами місцевого самоврядування в Україні [Електронний ресурс] / С. В. Бізікін // Теорія та практика державного управління. — 2015. — Вип. 1. — С. 140-145. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Трду_2015_1_24. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

87. Богач Л. В. Врегулювання та розвиток орендних земельних відносин у сільськогосподарських підприємствах [Електронний ресурс] / Л. В. Богач // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. — 2015. — № 3-4. — С. 31-35. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/VAPSV_2015_3-4_8. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

88. Богач Л. В. Стан і тенденції формування земельно-орендних відносин сільськогосподарських підприємств [Електронний ресурс] / Л. В. Богач // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. — 2014. — Вип. 150. — С. 82-90. — Режим доступу : <http://nbuv.gov.ua/UJRN/>

Vkhdtusg_2014_150_12. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

89. Бойко Л. М Ієрархія цілей розвитку земельних відносин в Україні [Електронний ресурс] / Л. М Бойко // Землеустрій і кадастр. — 2014. — № 2. — С. 29-33. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zik_2014_2_5. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

90. Бойко Л. М. Теоретичні аспекти економічного регулювання земельних відносин у сільському господарстві / Л. М. Бойко // Актуальні проблеми економіки. — 2015. — № 9. — С. 8-14.

У статті обґрунтовано сутність економічного регулювання земельних відносин у сільському господарстві. Визначено зміст економічних методів та умови їх застосування у сфері земельних відносин. Запропоновано критерії та засоби економічного стимулювання власників землі та землекористувачів.

91. Бойко Л. М. Формування економічного механізму регулювання земельних відносин у сільському господарстві України [Електронний ресурс] / Л. М. Бойко // Менеджер. — 2016. — № 2. — С. 24-32. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzhm_2016_2_5. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

92. Виговська Н. Г. Державний фінансовий контроль земельних відносин в Україні: сучасний стан і напрями удосконалення [Електронний ресурс] / Н. Г. Виговська, О. Л. Стебляк // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і

аналізу. — 2015. — Вип. 2. — С. 50-68. — Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ptmbo_2015_2_7. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

93. Герасимчук З. В. Систематизація екологічних інструментів регулювання земельних відносин на засадах сталості / З. В. Герасимчук, А. І. Крисак // Агросвіт. — 2016. — № 24. — С. 8-14.

94. Грещук Г. І. Еколого-економічні наслідки трансформації земельних відносин у сільському господарстві [Електронний ресурс] / Г. І. Грещук // Збалансоване природокористування. — 2017. — № 2. — С. 108-114— Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zp_2017_2_23. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

95. Губа М. І. Трансформація земельних відносин у контексті формування і реалізації державної аграрної політики [Електронний ресурс] / М. І. Губа, Ю. В. Барсук // Наукові праці Національного університету харчових технологій. — 2018. — Т. 24. — № 1. — С. 26-36. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnukht_2018_24_1_5. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

96. Данкевич А. Розвиток орендних земельних відносин в умовах корпоратизації / А. Данкевич // Землевпорядний вісник. — 2015. — № 10. — С. 34-39.

97. Дубіщев В. П. Сучасні проблеми розвитку земельних відносин: регіональний аспект [Електронний ресурс] / В. П. Дубіщев // Економіка і регіон. — 2015.

— № 4. — С. 57-60. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/econrig_2015_4_12. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

98. Дудич Г. Застосування у сільському господарстві України зарубіжного досвіду удосконалення земельних відносин [Електронний ресурс] / Г. Дудич // Аграрна економіка. — 2014. — Т. 7. — № 1-2. — С. 101-107. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ae_2014_7_1-2_19. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

99. Земельні відносини та фінансові аспекти їх розвитку / О. О. Непочатенко, С. М. Колотуха, П. М. Боровик, Б. С. Гузар // Економіка АПК. — 2017. — № 6. — С. 42-52.

100. Коритник М. В. До питання орендних відносин при використанні земельних часток (паїв) сільськогосподарського призначення / М. В. Коритник // Економіка АПК. — 2014. — № 11. — С. 84-91.

101. Коритник М. Державне регулювання орендних відносин земель сільськогосподарського призначення / М. Коритник // Землевпорядний вісник. — 2014. — № 4. — С. 27-31.

102. Кравченко Т. А. Самоврядний контроль у сфері земельних відносин в Україні: сучасний стан і шляхи вдосконалення [Електронний ресурс] / Т. А. Кравченко. // Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. — 2015. — № 1. — Режим доступу : <http://nbuv.gov.ua/UJRN/>

Ttpdu_2015_1_16. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

103. Крисак А. І. Перспективні напрями інституціоналізації земельних відносин на засадах сталого розвитку / А. І. Крисак // Агросвіт. — 2016. — № 17. — С. 22-29.

104. Крисак А. І. Сценарій оцінювання ефективності регулювання земельних відносин в умовах сталого розвитку / А. І. Крисак // Актуальні проблеми економіки. — 2015. — № 6. — С. 248-257.

У статті розглянуто порядок вибору параметрів оцінювання функціонування системи регулювання та на цій базі запропоновано методу розрахунку показників, які відображатимуть та оцінюватимуть рівень регулювання земельних відносин на засадах сталого розвитку.

105. Крисак А. І. Оцінка ефективності фінансово-економічного регулювання земельних відносин щодо використання земель сільськогосподарського призначення [Електронний ресурс] / А. І. Крисак // Інвестиції: практика та досвід. — 2015. — № 17. — С. 21-26. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2015_17_6. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

106. Крисак А. Стратегічні пріоритети комплексного економіко-екологічного регулювання земельних відносин: інституціональне підґрунтя та механізми реалізації [Електронний ресурс] / А. Крисак // Економіст. — 2018. — № 2. — С. 18-24. — Режим дос-

тупу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/econ_2018_2_9. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

107. Маколкіна О. В. Проблеми та перспективи розвитку земельних відносин в Україні [Електронний ресурс] / О. В. Маколкіна // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. — 2017. — № 2. — С. 34-41. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/efmapnp_2017_2_6. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

108. Мартин А. Г. Корумпованість земельних відносин в Україні: причини і шляхи їх подолання [Електронний ресурс] / А. Г. Мартин // Землеустрій і кадастр. — 2014. — № 2. — С. 33-48. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zik_2014_2_6. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

109. Мартинюк М. П. Теоретичні засади регулювання земельних відносин в Україні / М. П. Мартинюк // Економіка АПК. — 2016. — № 7. — С. 10-15.

110. Махмудов Х. З. Економічний аспект земельних відносин сільськогосподарських підприємств [Електронний ресурс] / Х. З. Махмудов, С. П. Ярошенко, О. С. Михайлова // Причорноморські економічні студії. — 2016. — Вип. 4. — С. 71-73. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2016_4_17. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

111. Музичук О. М. Система контрольно-наглядової діяльності у сфері земельних відносин в Україні: сучасний стан і шляхи вдосконалення [Електронний ресурс] / О. М. Музичук // Право і Безпе-

ка. — 2016. — № 1. — С. 54-58. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2016_1_12. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

112. Набока К. О. Контрольно-наглядові функції держави у сфері земельних відносин в Україні [Електронний ресурс] / К. О. Набока // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". — 2017. — № 13. — С. 35-39. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2017_13_7. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

113. Недашківська Т. М. Напрями вдосконалення державного регулювання земельних відносин в сільському господарстві [Електронний ресурс] / Т. М. Недашківська, О. І. Ступень // Збалансоване природо-користування. — 2016. — № 1. — С. 137-140. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zp_2016_1_28. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

114. Овсієнко А. М. Реформування земельних відносин в Україні [Електронний ресурс] / А. М. Овсієнко // Економічний вісник університету. — 2015. — Вип. 24(1). — С. 87-92. — Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2015_24\(1\)_16](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2015_24(1)_16). — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

115. Петрук О. В. Реформування земельних відносин у Китаї та В'єтнамі: досвід для України [Електронний ресурс] / О. В. Петрук // Актуальні проблеми державного управління. — 2016. — № 1. — С. 196-202. — Режим доступу : <http://nbuv.gov.ua/UJRN/>

арду_2016_1_35. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

116. Россоха В. В. Об'єднання сільських громад як чинник розвитку земельних відносин [Електронний ресурс] / В. В. Россоха, Л. М. Пронько // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. — 2017. — № 9. — С. 124-135. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/efmapnp_2017_9_12. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

117. Степенко О. Управління земельними відносинами в Україні: механізми та напрями розвитку / О. Степенко, О. Сакаль, Н. Третяк // Економіст. — 2014. — № 8. — С. 39-43.

118. Ступень М. Механізм економічного регулювання земельних відносин [Електронний ресурс] / М. Ступень, С. Рогач, І. Рій // Економіст. — 2015. — № 2. — С. 42-43. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/econ_2015_2_9. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

119. Третяк А. Стратегічні напрями розвитку земельних відносин в Україні на 2015-2025 роки / А. Третяк // Землевпорядний вісник. — 2014. — № 12. — С. 18-22.

120. Третяк В. Поняття та сутність природоохоронного землекористування в умовах нових земельних відносин / В. Третяк, Ю. Лобуцько // Землевпорядний вісник. — 2015. — № 3. — С. 29-33.

121. Ходаківська О. В. Розвиток земельних відносин в умовах формування ринкового обігу земель [Електронний ресурс] / О. В. Ходаківська, М. П. Мартинюк // Економіка і регіон. — 2016. — № 2. — С. 143-148. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/econrig_2016_2_23. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

Висвітлено сучасні тенденції розвитку земельних відносин у сільському господарстві, виокремлено існуючі проблеми та окреслено шляхи їх розв'язання. Розкрито економічну сутність земельних відносин і подано результати їх ринкових трансформацій, а саме: проаналізовано розподіл сільськогосподарських угідь за формами власності й господарювання, наведено рух права на земельну частку (пай), посвідченого сертифікатом, розкрито сучасний стан орендних земельних відносин. Сформульовано пропозиції щодо формування ринкового обігу земель сільськогосподарського призначення та напрями вдосконалення земельних відносин у сільському господарстві.

122. Ходаківська О. Земельні відносини у сільському господарстві: стан, проблеми та перспективи розвитку / О. Ходаківська // Землевпорядний вісник. — 2015. — № 8. — С. 16-20.

123. Чабан В. Г. Земельна рента як об'єкт земельних відносин в аграрному секторі [Електронний ресурс] / В. Г. Чабан // Збалансоване природокористування. — 2017. — № 1. — С. 96-99. — Режим досту-

пу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zp_2017_1_21. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

124. Шарий Г. І. Сучасні земельні відносини на селі / Г. І. Шарий // Економіка АПК. — 2014. — № 4. — С. 12-17.

125. Яровий В. Д. Соціально-економічні пріоритети регулювання земельних відносин в аграрному секторі [Електронний ресурс] / В. Д. Яровий // Агросвіт. — 2015. — № 23. — С. 39-44. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrosvit_2015_23_8. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

Земельне законодавство

126. Бондарчук Н. Земельні правовідносини в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку [Електронний ресурс] / Н. Бондарчук // Підприємництво, господарство і право. — 2017. — № 3. — С. 111-113. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pgip_2017_3_25. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

127. Бурдін М. Земельні відносини в інституційно-правовому і соціальному вимірі [Електронний ресурс] / М. Бурдін // Підприємництво, господарство і право. — 2016. — № 12. — С. 114-120. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pgip_2016_12_22. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

128. Бутенко Є. В. Динаміка розвитку нормативно-правової бази управління земельними ресурсами в Україні [Електронний ресурс] / Є. В. Бутенко, С. М.

Зарічнюк // Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. — 2015. — № 1. — С. 20-26. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zemleustriy_2015_1_5. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

129. Ващишин М. Теоретичні аспекти правового режиму земель національної екомережі України / М. Ващишин // Право України. — 2015. — № 7. — С. 110-118.

130. Гладкова Є. О. Адміністративно-правове регулювання земельних відносин в Україні: стан та перспективи розвитку [Електронний ресурс] / Є. О. Гладкова // Європейські перспективи. — 2014. — № 6. — С. 74-80. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/evre_2014_6_13. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

131. Демидов О. А. Рекультивация порушених земель: нормативно-правове забезпечення землеробства / О. А. Демидов // Вісник аграрної науки. — 2014. — № 1. — С. 47-50.

132. Дорошенко Р. Емфітевзис - "темна конячка" земельного законодавства / Р. Дорошенко // Пропозиція. — 2015. — № 10. — С. 30-32.

Емфітевзис - право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб або для забудови.

133. Дорошенко Р. Зміни у регулюванні оренди земель сільськогосподарського призначення / Р. Дорошенко // Пропозиція. — 2015. — № 5. — С. 22-24.

134. Дорошенко Р. Сучасні реалії порядку зміни цільового призначення земельної ділянки / Р. Дорошенко // Пропозиція. – 2014. – № 7-8. – С. 36-39.

135. Калиніченко Ю. Концептуальні засади правового регулювання земельних відносин [Електронний ресурс] / Ю. Калиніченко, В. Сай // Сучасні досягнення геодезичної науки та виробництва. — 2014. — Вип. 1. — С. 62-66. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/sdgn_2014_1_16. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

136. Кальніченко А. Нюанси земельного законодавства щодо оренди сільськогосподарських земельних ділянок / А. Кальніченко // Землевпорядний вісник. — 2014. — № 7. — С. 29-33.

137. Килимник І. І. Земельне право України [Електронний ресурс] : навч. посібник / І. І. Килимник, О. І. Міхно. — Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. — 166 с. — Режим доступу : <http://qps.ru/XAfOU>. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

138. Коваленко Т. О. Правові аспекти адаптації земельного законодавства України до законодавства Європейського Союзу [Електронний ресурс] / Т. О. Коваленко // Публічне право. — 2016. — № 2. — С. 19-26. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/prp_2016_2_4. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

139. Коваленко Т. О. Правові аспекти адаптації земельного законодавства України до законодавства Європейського Союзу [Електронний ресурс] / Т. О. Коваленко // Публічне право. — 2016. — № 2. — С. 19-26.

— Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/pr_2016_2_4. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

140. Корнєєв Ю. В. Земельне право [Електронний ресурс]. : навч. посіб / Ю. В. Корнєєв. — К. : Центр учбової літератури, 2011. — 248 с. — Режим доступу : <http://qps.ru/Nh2vI>. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

141. Кошкалда І. Економіко-правові засади раціонального використання та охорони земель / І. Кошкалда, А. Корецький // Землевпорядний вісник. — 2015. — № 4. — С. 33-37.

142. Красюк Н. І. Правові засади управління у сфері земельних відносин в Україні [Електронний ресурс] / Н. І. Красюк // Право і суспільство. — 2015. — № 2. — С. 164-171. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2015_2_29. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

143. Кулинич П. Земельний омбудсмен / П. Кулинич // The Ukrainian Farmer. — 2017. — № 9. — С. 50-51.

144. Кулинич П. Об'єкти земельних правовідносин в Україні: теоретичний аспект / П. Кулинич // Право України. — 2014. — № 5. — С. 142-156.

145. Кулинич П. Проблеми визначення системи земельного права як галузі правової системи України / П. Кулинич // Право України. — 2017. — № 5. — С. 63-70.

146. Кулинич П. Ф. Гармонізація законодавства України з законодавством ЄС у сфері земельних відносин: етапи, проблеми, перспективи [Електронний ресурс] / П. Ф. Кулинич // Правова держава. — 2016. — Вип. 27. — С. 256-263. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/PrDe_2016_27_34. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

147. Кулинич П. Проблема синхронізації правових режимів земельної та неземельної нерухомості в Україні / П. Кулинич // Право України. — 2016. — № 1. — С. 152-158.

148. Куренда С. В. Недосконалість земельного законодавства як корупційний ризик у сфері земельних відносин [Електронний ресурс] / С. В. Куренда // Право.ua. — 2015. — № 2. — С. 151-156. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/pravo_2015_2_27. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

149. Куренда С. В. Окремі правові аспекти корупційних ризиків у сфері земельних відносин та їх мінімізація [Електронний ресурс] / С. В. Куренда // Наше право. — 2015. — № 3. — С. 163-169. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nashp_2015_3_28. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

150. Латишева В. В. Законодавчі та правові основи Державного земельного кадастру в Україні [Електронний ресурс] / В. В. Латишева // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. — 2015. — № 1. — С. 161-166. — Режим доступу : <http://nbuv.gov.ua/UJRN/>

Nvdduvs_2015_1_23. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

151. Мак Л. Б. Доктринальні підходи до визначення земельного права як галузі права України [Електронний ресурс] / Л. Б. Мак // Науковий вісник Ужгородського національного університету — 2014. — Вип. 25. — С. 124-128. — (Серія: Право). — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2014_25_32. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

152. Мірошніченко А. М. Земельне право України [Електронний ресурс] : підруч. / А. М. Мірошніченко. — К. : Правова Єдність, 2011. — 432 с. — Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/625613/>. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

153. Нежевело В. В. Деякі особливості регулювання земельних правовідносин нормами земельного та цивільного законодавства [Електронний ресурс] / В. В. Нежевело // Приватне та публічне право. — 2017. — № 3. — С. 79-83. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/prpulaw_2017_3_19. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

154. Пахомов В. В. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері земельних відносин [Електронний ресурс] / В. В. Пахомов // Наше право. — 2015. — № 6. — С. 46-53. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nashp_2015_6_9. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

155. Пахомов В. В. Адміністративно-правове регулювання земельних відносин в Україні: поняття, завдання та функції [Електронний ресурс] / В. В. Пахомов // Форум права. — 2015. — № 3. — С. 167–172. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

156. Про Державний земельний кадастр [Електронний ресурс] : закон України від 07.07.2011 № 3613-VI / Верховна Рада України // Верховна Рада України ; Управління комп'ютеризованих систем ; Відділ баз даних нормативно-правової інформації. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3613-17>. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

157. Про Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 14.01.2015 № 15 / Кабінет Міністрів України // Верховна Рада України ; Управління комп'ютеризованих систем ; Відділ баз даних нормативно-правової інформації. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/15-2015-%D0%BF>. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

158. Про затвердження Порядку нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення [Електронний ресурс] : наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України 23.05.2017 № 262 // Верховна Рада України; Управління комп'ютеризованих систем. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0679-17>. — Дата останнього доступу : 05.05.2018.

159. Про землеустрій [Електронний ресурс] : закон України від 22.05.2003 № 858-IV / Верховна Рада України // Верховна Рада України ; Управління комп'ютеризованих систем. — Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/858-15>. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

160. Ріпенко А. І. Земельне право України: загальна частина [Електронний ресурс] / А. І Ріпенко, О. М. Пашенко. — Одеса : Видавництво ТОВ «Удача», 2013. — 80 с. — Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/1608846/> — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

161. Романюк Я. Проблеми розмежування адміністративної та цивільної судових юрисдикцій щодо земельних спорів: перспективи розв'язання унаслідок оновлення процесуального законодавства / Я. Романюк, Л. Майстренко // Юридичний журнал «Право України» : / МінЮст України. — 2017. — № 8. — С. 83-99.

Стаття присвячена дослідженню критеріїв визначення підвідомчості земельних спорів судам для розгляду в порядку адміністративного та цивільного судочинства через призму останньої практики Верховного Суду України.

162. Сальман І. Ю. Нормативно-правове забезпечення земельних відносин в Україні [Електронний ресурс] / І. Ю. Сальман, А.С. Даниленко, О.А. Шуст // Економіка та управління АПК. — 2016. — № 1-2. — С. 44-48. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/есуарпк_2016_1-2_8. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

163. Статівка А. М. Юридичні дефекти в земельному праві України як предмет наукового дослідження [Електронний ресурс] / А. М. Статівка, В. Ю. Уркевич // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2014. — № 7. — С. 134-136. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/bmju_2014_7_34. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

164. Тернівський Т. Законодавство оновлюється, а проблеми залишаються / Т. Тернівський // Аграрний тиждень. Україна. — 2015. — № 11. — С. 14-15.

165. Ткачук О. Грязно конкретно. Загрязнение или порча земель: ответственность по уголовному законодательству / О. Ткачук // Зерно. — 2014. — № 10. — С. 94-96.

166. Ткачук О. Самоволка с последствиями. Административная ответственность за самовольное занятие земельного участка / О. Ткачук // Зерно. — 2014. — № 11. — С. 84-86.

167. Фальковський А. Застосування судами України рішень Європейського суду з прав людини при розгляді земельних спорів / А. Фальковський, М. Майстренко // Юридичний журнал «Право України». — 2016. — № 12. — С. 124-131.

168. Федчишин Д. В. Правові аспекти здійснення земельних прав в Україні [Електронний ресурс] / Д. В. Федчишин // Вісник Запорізького національного університету. — 2017. — № 3. — С. 119-124. — (Юридичні науки). — Режим доступу : <http://>

nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_Jur_2017_3_17. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

169. Цюра О. Правовий режим земель та будівель використовуваних для виробництва сільськогосподарської продукції тваринного походження / О. Цюра // Юридична Україна : щомісячний правовий часопис. — 2014. — № 8. — С. 70-76.

Предметом цього дослідження є аналіз чинного законодавства України, яке регулює земельні відносини в процесі виробництва продукції тваринного походження.

170. Шемшученко Ю. Земельні відносини та земельне право у правовій доктрині України / Ю. Шемшученко, П. Кулинич // Юридичний журнал «Право України». — 2014. — № 12. — С. 131-142.

Досліджується розвиток земельних відносин та їх правове регулювання в Україні в ХІХ - ХХ ст.

171. Шульга М. В. Земельне право [Електронний ресурс] : підруч. / М. В. Шульга. — Х. : Право, 2013. — 520 с. — Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/2466928/>. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

172. Щестюк О. Класифікація земельних прав громадян України [Електронний ресурс] / О. Щестюк // Вісник Львівського університету. — 2016. — Вип. 64. — С. 192-200. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnu_yu_2016_64_24. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

173. Щипанова О. О. Договірний спосіб виникнення права земельного сервітуту за законодавством

України [Електронний ресурс] / О. О. Щипанова // Вісник Запорізького національного університету. — 2016. — № 3. — С. 135-141. — (Юридичні науки). — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_Jur_2016_3_22. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

174. Ярмиш О. Правове забезпечення земельної реформи в Україні [Електронний ресурс] / О. Ярмиш, Т. Гуржій // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. — 2014. — № 1. — С. 83-92. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vknteu_2014_1_9. — Дата останнього доступу : 04.05.2018.

Управління земельними ресурсами

175. Богатирчук-Кривко С. Еколого-економічний механізм управління земельними ресурсами в сільському господарстві / С. Богатирчук-Кривко // Землевпорядний вісник. — 2014. — № 12. — С. 39-42.

176. Богатирчук-Кривко С. К. Оцінювання ефективності управління земельними ресурсами в сільському господарстві [Електронний ресурс] / С. К. Богатирчук-Кривко // Збалансоване природокористування. — 2015. — № 1. — С. 82-86. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zp_2015_1_21. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

177. Богатирчук-Кривко С. К. Удосконалення еколого-економічного механізму управління земельними ресурсами в сільському господарстві [Електронний ре-

сурс] / С. К. Богатирчук-Кривко // Збалансоване природокористування. — 2016. — № 1. — С. 120-127. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zp_2016_1_25. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

178. Боклаг В. А. Земельно-кадастрова система як інструмент державного управління земельними ресурсами в Україні [Електронний ресурс] / В. А. Боклаг // Держава та регіони. — 2014. — № 2. — С. 3-7. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/drdu_2014_2_3. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

179. Бутко М. П. Механізми державного управління земельними ресурсами сільськогосподарського призначення [Електронний ресурс] / М. П. Бутко, Н. М. Орлова // Публічне адміністрування: наукові дослідження та розвиток. — 2016. — № 2. — С. 7-15. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/pandr_2016_2_3. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

180. Гаража О. П. Види ефективності системи управління земельними ресурсами України [Електронний ресурс] / О. П. Гаража // Науковий вісник Херсонського державного університету. — 2016. — Вип. 18(1). — С. 53-56. — (Економічні науки). — Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2016_18\(1\)_15](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2016_18(1)_15). — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

181. Гаража О. Рентна інституціональність управління земельними ресурсами України / О. Гаража // Землевпорядний вісник. — 2015. — № 2. — С. 21-24.

182. Горлачук В. В. Управління земельними ресурсами [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В. В. Горлачук, В. Г. В'юн, А. Я. Сохнич ; за ред. В. Г. В'юна. — Миколаїв : Вид-во МФ НаУКМА, 2002. — 316 с. — Режим доступу : <http://qps.ru/eC7dv>. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

На основі багаторічних досліджень авторів вперше висвітлено суть, основні етапи розвитку системи управління земельними ресурсами від найдавніших часів до сучасності. Досвід минулого дає змогу зрозуміти сучасний стан землекористування, визначити його ціннісні орієнтири, альтернативні шляхи розвитку системи управління земельними ресурсами при сучасному становленні ринкової економіки в Україні. Велика увага приділена висвітленню організаційних, економічних, фінансових та екологічних аспектів сучасного управління земельними ресурсами.

183. Довідник із землеустрою — головна книга в системі управління земельними ресурсами [Електронний ресурс] // Вісник аграрної науки. — 2016. — № 2. — С. 73-74. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vaan_2016_2_19. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

184. Дорош А. Й. Необхідність запровадження просторового планування як цілісного інструменту управління земельними ресурсами в Україні [Електронний ресурс] / А.Й. Дорош // Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. — 2017. — № 1. — С. 28-34. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zemleustriy_2017_1_7. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

185. Дорош О. С. Реформування системи управління земельними ресурсами в умовах децентралізації влади [Електронний ресурс] / О. С. Дорош, Д. М. Мельник, Л. А. Свиридова // Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. — 2016. — № 1-2. — С. 16-25. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zemleustriy_2016_1-2_4. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

186. Зось-Кіор М. В. Інтегральна оцінка ефективності управління земельними ресурсами аграрного сектору економіки [Електронний ресурс] / М. В. Зось-Кіор // Облік і фінанси. — 2015. — № 4. — С. 130-137. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2015_4_22. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

187. Зось-Кіор М. В. Моделювання в системі управління земельними ресурсами України [Електронний ресурс] / М. В. Зось-Кіор, О. М. Германенко // Економіка та управління АПК. — 2017. — № 1. — С. 12-21. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/есупарк_2017_1_4. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

188. Камінецька О. В. Методологічні основи дослідження управління земельно-ресурсним потенціалом територій / О. В. Камінецька // Агросвіт. — 2017. — № 12. — С. 58-62.

189. Ковтуняк І. П. Децентралізація в системі управління земельними ресурсами [Електронний ресурс] / І. П. Ковтуняк, О. І. Петрище // Збалансоване природокористування. — 2017. — № 4. — С. 117-120.

— Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zp_2017_4_25. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

190. Лазарева О. В. Теоретичні аспекти управління земельними ресурсами в контексті інноваційного вектора розвитку / О. В. Лазарева, К. В. Вакар // Агросвіт. — 2017. — № 22. — С. 34-38.

191. Малік М. Й. Управління земельними ресурсами аграрного сектору України: стан та пріоритетні напрями вдосконалення [Електронний ресурс] / М. Й. Малік // Актуальні проблеми інноваційної економіки. — 2017. — № 3. — С. 5-11. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/apie_2017_3_3. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

192. Мединська Н. В. Кадастр як інструмент планування розвитку територій / Н. В. Мединська // Агросвіт. — 2017. — № 19-20. — С. 37-41.

193. Мигаль О. Досвід ЄС в управлінні земельними ресурсами: чим корисний для України? [Електронний ресурс] / О. Мигаль // Землевпорядний вісник. — 2014. — № 6. — С. 18-20. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zv_2014_6_9. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

194. Паршова В. Особливості управління земельними ресурсами: досвід Латвії та України [Електронний ресурс] / В. Паршова, Н. Стойко // Сучасні досягнення геодезичної науки та виробництва. — 2015. — Вип. 1. — С. 119-123. — Режим доступу : <http://nbuv.gov.ua/>

UJRN/sdgn_2015_1_31. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

195. Пресич П. Удосконалення механізмів державного управління земельними ресурсами в Україні [Електронний ресурс] / П. Пресич // Державне управління та місцеве самоврядування. — 2015. — Вип. 1. — С. 167-176. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/dums_2015_1_19. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

196. Семенчук І. М. Економічні механізми управління земельними ресурсами / І. М. Семенчук, А. О. Коваль, М. Ю. Василенко // Агросвіт. — 2018. — № 3. — С. 32-36.

197. Семенчук І. М. Інформаційне забезпечення управління земельними ресурсами / І. М. Семенчук, В. А. Юзик // Агросвіт. — 2018. — № 4. — С. 15-19.

198. Семенчук І. М. Особливості управління земельними ресурсами в Україні / І. М. Семенчук, В. А. Рощенко, Д. Р. Шаповаленко // Агросвіт. — 2018. — № 1. — С. 25-30.

199. Семенчук І. М. Управління земельними ресурсами в умовах євроінтеграції / І. М. Семенчук, Т. І. Склярук // Агросвіт. — 2017. — № 23. — С. 18-23.

200. Сохнич А. Управління земельними ресурсами в системі технології Блокчейн / А. Сохнич, С. Сохнич // Землевпорядний вісник. — 2017. — № 5. — С. 30-34.

201. Стащенко В. Ю. Генеза та сучасний стан розвитку системи державного управління земельними ресурсами України [Електронний ресурс] / В. Ю. Стащенко // Інвестиції: практика та досвід. — 2016. — № 2. — С. 91-94. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2016_2_22. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

202. Таратула Р. Б. Роль державного земельного кадастру в інформаційному забезпеченні системи управління земельними ресурсами [Електронний ресурс] / Р. Б. Таратула // Збалансоване природокористування. — 2016. — № 1. — С. 146-149. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zp_2016_1_30. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

203. Третяк А. М. Управління земельними ресурсами [Електронний ресурс] : навч. посіб. / А. М. Третяк, О. С. Дорош ; за ред. А. М. Третяка. — Вінниця : Нова книга, 2006. — 360 с. — Режим доступу : <http://qps.ru/rDCWx>. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

204. Третяк А. Управління земельними ресурсами і земельний кадастр: взаємозалежність і ефективність / А. Третяк, Р. Курильців, Н. Третяк // Землевпорядний вісник. — 2014. — № 10. — С. 34-38.

205. Третяк Н. Актуальні проблеми управління земельними ресурсами і землекористування та шляхи їх подолання в умовах децентралізації влади [Електронний ресурс] / Н. Третяк // Землевпорядний вісник. — 2015. — № 9. — С. 36-40. — Режим досту-

пу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zv_2015_9_11. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

206. Удосконалення механізму управління в сфері використання та охорони земель сільськогосподарського призначення державної власності та розпорядження ними : стратегія Кабінету Міністрів України від 7.06.2017 р. № 413 // Землевпорядний вісник. — 2017. — № 7. — С. 52-62.

207. Юрченко І. В. Управління земельними ресурсами в контексті реалізації земельно-кадастрової політики Європейського Союзу [Електронний ресурс] / І. В. Юрченко // Економіка АПК. — 2017. — № 9. — С. 63-69. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/E_apk_2017_9_11. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

208. Юрчук Н. П. Інформаційне забезпечення управління земельними ресурсами сільськогосподарського призначення [Електронний ресурс] / Н. П. Юрчук, Я В. Бахарєва // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. — 2017. — № 11. — С. 80-91. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/efmapnp_2017_11_9. — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

209. Ясінецька І. А. Особливості раціонального управління земельними ресурсами [Електронний ресурс] / І. А. Ясінецька // Науковий вісник Ужгородського національного університету. — 2016. — Вип. 8 (2). — С. 127-130. — (Міжнародні економічні відносини та світове господарство). — Режим досту-

пу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2016_8\(2\)_33](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2016_8(2)_33). — Дата останнього доступу : 08.05.2018.

210. Yalyalieva T. V. Public economic control over the efficiency of land resources management = Державний економічний контроль ефективності управління земельними ресурсами / Т. V. Yalyalieva // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 9. – С. 301-304.

У статті запропоновано методика оцінювання ефективності управління земельними ресурсами з метою забезпечення державного економічного контролю як муніципальної одиниці, так і регіону в цілому. На основі даної методики розроблено механізм підвищення ефективності управління.

Авторський покажчик

А

Алексієнко І. М. 1, 53
 Анисенко О. В. 2
 Архипов В. 84
 Архипова В. 85
 Афендікова Н. О. 43

Б

Бабій В. В. 33
 Балюк С. А. 14
 Баранцов Б. В. 3
 Барсук Ю. В. 95
 Бахарєва Я. В. 208
 Бізюк С. В. 86
 Богатирчук-Кривко С. 175, 176, 177
 Богач Л. В. 87, 88
 Богіра М. 4
 Бойко Л. М. 89, 90, 91
 Боклаг В. А. 178
 Бондарчук Н. 126
 Боровик П. М. 99
 Ботезат О. П. 5
 Будзак В. М. 44
 Будзак О. С. 44
 Бурдін М. 127
 Бурковський О. П. 45
 Бутенко Є. В. 128
 Бутко М. П. 179

В

Вакар К. В. 190

Василенко М. Ю. 196
 Васильєв С. В. 29, 67
 Ващишин М. 129
 Велесик Т. 46
 Величко В. А. 6
 Виговська Н. Г. 92
 В'юн В. Г. 182

Г

Гадзало Я. М. 7, 8, 9, 14
 Гаража О. П. 47, 180, 181
 Герасимчук З. В. 93
 Гладкова Є. О. 130
 Голян В. 10
 Горлачук В. В. 182
 Грещук Г. І. 94
 Грицан Ю. І. 45
 Грошев С. В. 11
 Губа М. І. 95
 Гузар Б. С. 99
 Гуржій Т. 174

Д

Даниленко А. С. 162
 Данкевич А. 96
 Данкевич В. Є. 52
 Демидов О. А. 131
 Джонсон Д. 48
 Добряк Д. 12
 Дорош А. Й. 184
 Дорош Й. 49
 Дорош О. С. 49, 185, 203

- Дорошенко Р. 132, 133, 134
 Дубішев В. П. 97
 Дударець С. М. 42
 Дудич Г. 98
- Ж**
- Жемойда О. В. 55
- З**
- Забловський А. 10
 Зануда А. 50
 Зарічнюк С. М. 128
 Захарченко В. І. 13
 Зінчук Т. О. 52
 Зось-Кіор М. В. 187, 188
- К**
- Калиніченко Ю. 135
 Калінчик М. В. 1, 53
 Кальніченко А. 136
 Камінецька О. В. 188
 Кареба М. І. 82
 Карпова І. В. 54
 Кваша С. М. 55
 Килимник І. І. 137
 Коваленко Н. 16
 Коваленко Т. О. 138, 139
 Ковалів О. І. 17, 18, 19, 20
 Коваль А. О. 196
 Коваль Н. 56
 Ковтуняк І. П. 189
 Коган Н. Ю. 57
- Козак А. І. 2
 Колеснік Є. О. 77
 Колотуха С. М. 99
 Кольоса Л. Л. 21
 Корецький А. 141
 Коритник М. В. 22, 100, 101
 Корнеєв Ю. В. 140
 Кошкалда І. 141
 Кравченко Т. А. 102
 Красюк Н. І. 142
 Криницька О. О. 38
 Крисак А. І. 93, 103, 104, 105, 106
 Кулинич П. 143, 144, 145, 146, 147, 170
 Кулініч О. 58
 Кульбака О. М. 59
 Куренда С. В. 148, 149
 Курильців Р. 204
- Л**
- Лазарева О. В. 190
 Латишева В. В. 150
 Ливч Д. 60
 Лисецький А. С. 61
 Лобунько Ю. 120
 Лузан Ю. Я. 9
 Лупенко Ю. О. 62
- М**
- Майстренко Л. 161
 Майстренко М. 167

Мак Л. Б. 151
 Маколкіна О. В. 107
 Малахова С. 23
 Малік М. Й. 191
 Малюга В. М. 42
 Мартин А. Г. 24, 63, 64,
 108
 Мартинюк М. П. 25, 65, 66,
 109, 121
 Махмудов Х. З. 110
 Медведєв В. В. 14, 26, 27
 Мединська Н. В. 192
 Мельник Д. М. 185
 Мельник Л. Л. 28
 Мельник Л. Ю. 28, 29, 67
 Мигаль О. 193
 Мигдаль А. 30
 Михайлова О. С. 110
 Мінмін В. 68
 Мірошниченко А. М. 152
 Міхно О. І. 137
 Молдаван Л. В. 31
 Музичук О. М. 111

Н

Набока К. О. 112
 Недашківська Т. М. 113
 Нежевело В. В. 153
 Непочатенко О. О. 99
 Нів'євський О. 32
 Новаковська І. О. 6, 33

О

Овсієнко А. М. 114
 Олексюк В. О. 29
 Орлова Н. М. 179

П

Палажій Г. 69
 Паламарчук О. М. 61
 Паляничко Н. І. 70
 Паршова В. 194
 Пахомов В. В. 154, 155
 Пащенко О. М. 160
 Петрище О. І. 189
 Петрук О. В. 115
 Петруха С. 10
 Пліско І. В. 14, 71
 Потіха А. 72
 Пресич П. 195
 Пронько Л. М. 116

Р

Репин К. 74
 Речка К. М. 34, 67
 Рєпін К. 35, 75, 76
 Рищенко Т. Д. 68
 Рій І. 118
 Ріпенко А. І. 160
 Рогач С. 118
 Романюк Я. 161
 Россоха В. В. 116
 Рощенко В. А. 198

С

Сай В. 135
 Сакада М. О. 40
 Сакаль О. 36, 117
 Сальман І. Ю. 162
 Сальникова Т. В. 77
 Свиридова Л. А. 186
 Семенчук І. М. 196, 197, 198, 199
 Сидорченко Т. Ф. 37
 Сіліна І. С. 77
 Склярук Т. І. 199
 Скрипник А. В. 55
 Сохнич А. Я. 78, 182, 200
 Сохнич С. 78, 200
 Статівка А. М. 163
 Сташенко В. Ю. 201
 Стеблянко О. Л. 92
 Степенко О. 117
 Стойко Н. 194
 Ступень М. 118
 Ступень О. І. 113
 Ступень Р. М. 79

Т

Таратула Р. Б. 202
 Тернівський Т. 164
 Ткачук О. 165, 166
 Третяк А. М. 119, 203, 204
 Третяк В. 120
 Третяк Н. 36, 117, 204, 205

У

Уркевич В. Ю. 163

Ф

Фальковські А. 167
 Федун А. 80
 Федчишин Д. В. 168
 Фоменко В. А. 37

Х

Хвесик Ю. 81
 Ходаківська О. В. 62, 121, 122

Ц

Цюра О. 169

Ч

Чабан В. Г. 123
 Чабан Г. В. 61
 Червен І. І. 82
 Черевко Г. 83

Ш

Шаповаленко Д. Р. 198
 Шарий Г. І. 39, 124
 Шемшученко Ю. 170
 Шморгун Л. Г. 40
 Шульга М. В. 171
 Шуст О. А. 162

Щ

Щестюк О. 172

Щипанова О. О. 173

Ю

Юзик В. А. 197

Юрченко А. 41

Юрченко І. В. 207

Юрчук Н. П. 208

ЮХНОВСЬКИЙ В. Ю. 42

Я

Ярмиш О. 174

Яровий В. Д. 125

Ярошенко С. П. 110

Ясінецька І. А. 209

У

Уalyalieva T. V. 210

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
ВСТУП	5
Земельна реформа	13
Ринок землі	20
Земельні відносини	26
Земельне законодавство	36
Управління земельними ресурсами	46
АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК	56

Ринок земель сільськогосподарського призначення в Україні: стан та перспективи

Рекомендаційний покажчик літератури

Укладач: **Ястремська** Анна Анатоліївна

Редактори: О. Г. Пустова, Д. В. Ткаченко

Комп'ютерний набір: **А. А. Ястремська**

Дизайн і верстка: Д. В. Ткаченко

Формат Ум. друк. арк.

Тираж ___ прим. Зам. № ___

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Г. Гонгадзе, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.

Адреса бібліотеки МНАУ:
54020, м. Миколаїв, вул. Генерала Карпенко, 73

Адреса сайту: lib.mnau.edu.ua